

TEMA

Flexibilitat educativa

Una de les mesures que es posen en marxa per reduir la fragilitat pedagògica, tant dels alumnes com dels professors, consisteix en fer partícips a uns i altres en el procés d'ensenyament aprenentatge.

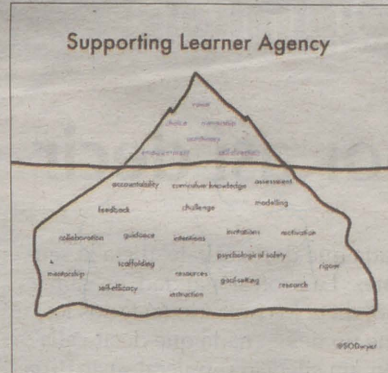
Disminuir la fragilitat pedagògica enriqueciendo la agencia del alumnado

♦ Alexandra Lizana Carrió *

En la actualitat, existeix una tendència cada vegada més marcada cap a un aprenentatge centrat en l'alumnat, basat en la agència del mateix. La agència de l'estudiant se refereix a la seva capacitat per prendre decisions actives en el seu propi

procés d'aprenentatge. Per fomentar la agència de l'estudiant, es poden emprar estratègies com el disseny d'itineraris flexibles d'aprenentatge, la cocreació de situacions d'aprenentatge i la evaluació, i la promoció d'un espai en el qual l'alumnat es senti empoderat i participi de la seva pròpia agència. De aquesta manera, el professorat pot actuar com a guia, facilitant la co-

municació, la col·laboració i la cooperació entre l'alumnat, establint objectius clars i assolibles. Això no només beneficia a l'alumnat, sinó que també contribueix a disminuir la fragilitat pedagògica del professorat.

El procés d'aprenentatge centrat en l'alumnat, basat en la agència de l'estudiant i l'ús d'estratègies com el disseny i la cocreació, es presenta com una proposta pedagògica amb grans beneficis per al

procés d'ensenyament-aprenentatge. Al fomentar la participació activa de l'alumnat en el seu propi procés d'aprenentatge, es logra un major compromís i motivació, el que contribueix a un millor rendiment acadèmic. En definitiva, la implementació d'un enfocament centrat en l'alumnat i la agència de l'estudiant, que permet la seva autorregulació a través de l'ús d'estratègies com el disseny i la cocreació, pot millorar significativament la qualitat de l'educació, i contribuir al desenvolupament integral del nostre alumnat.

Todo ello influye significativamente en la disminución de la fragilidad pedagógica que se relaciona directamente con la agencia del alumnado y la agencia del profesorado, ambas enfocadas en el papel activo que desempeñan en el proceso de enseñanza-aprendizaje.

* Licenciada en Pedagogía y Doctora en Tecnología Educativa

TEMA

La Mediterrània: recurs educatiu

La nostra mar Mediterrània pot servir de recurs educatiu múltiple per a treballar les situacions d'aprenentatge dels alumnes i afavorir el treball multidisciplinari i del treball per projectes

Una mar de possibilitats didàctiques

♦ Antoni Vives Reus *

Aquests dies, i com no pot ser d'una altra manera, tots els claustres dels nostres centres educatius enllesteixen les seves darreres tasques abans de tancar aquest curs escolar. És un bon moment, doncs, per fer balanç de la feina feta i començar a pensar amb les possibilitats i reptes del pro-

per.

Relacionat amb aquesta anterior premissa, avui, amb aquest article, voldria reivindicar un aspecte que es treballa a les aules, però per ventura no amb la intensitat que es mereix. Em refereixo a tot el que envolta la mar Mediterrània, una temàtica molt àmplia, polièdrica, i que permet fer múltiples enfocaments.

De fet, si ho analitzem amb profunditat, la mar Mediterrània està relacionada amb aspectes ben diversos

de la geografia, la biologia, la història, l'art, la música, les festes, l'esport o la gastronomia, entre d'altres. Sense oblidar tot el que comporta per al nostre patrimoni monumental, mediambiental o cultural.

Cal tenir en compte que aquests darrers anys han sorgit tot un conjunt de propostes didàctiques que permeten, si cap més, tocar de primera mà tot aquest món. Així, és fonamental valorar les propostes que s'ofereixen

des del Museu Marítim de Mallorca, ubicat a Ses Voltes de Palma, el Museu de la Mar del Port de Sóller o les col·laboracions de la Confraria de Pescadors de Sant Pere de Palma. No podem passar per alt tot un conjunt de propostes didàctiques interessants que s'ofereixen des dels consells insulars, alguns ajuntaments o fins i tot determinades empreses i entitats.

Ben segur que recentment Thalassa, Centre de Patrimoni Marítim de Menorca i el futur Museu de la Mar i la Pesca d'Eivissa també contribuiran a difondre la nostra Mar.

Coneix realment el nostre alumnat la importància de la posidònia per a la preservació Mediterrània? I els seus reptes mediambientals? I els oficis de la mar? I la diversitat marina de les nostres aigües? Aquestes no més són algunes preguntes que cal seguir treballant per donar resposta.

* Professor de Didàctica de Ciències Socials del CESAG - UP Comillas

TEMA

Sèries que ens han marcat

La denominació manga prové del japonès (de man 'caòtic, desordenat, divertit' i ga 'dibuix, imatge'), i significa, literalment, 'imatge o dibuix còmic'. I a molts dels lectors d'aquesta secció segur que ens ha fet gaudir, sigui llegint un còmic o mirant una adaptació televisiva.

El Manga: 'boom' o bombolla?

♦ Kevin Peláez Romero *

Ningú posa en dubte que el còmic japonès a Espanya està en el seu millor moment. Per entendre el seu apogeu hem d'observar amb certa perspectiva històrica. El primer manga es publica a Espanya a les pàgines de la revista *Cavall Fort* el 1968. Després d'aquesta rara i primera publicació haurem d'esperar als setanta i vuitanta per veu-

re més publicacions, dins el món underground en revistes com *El Víbora*. Però per parlar d'un «mercado del manga» ens hem de situar als noranta, gràcies a l'èxit de sèries animades com *Oliver y Benji* o *Bola de Drac*. Editorials grans com Planeta d'Agostini, Norma Editorial o Glénat van crear amb les seves publicacions un veritable sector del manga.

S'iniciava així un creixement del mercat que el 2007 superava les 700 publicacions. Tot i això, la crisi del 2008 va suposar una frenada en sec

i la publicació de manga es va reduir a menys de la meitat. Per al consumidor el veritable cop va veure editorials fer fallida i sèries que seguia, quedar cancel·lades. Lentament, l'economia es va anar recuperant i així ho va fer també el mercat del manga, creixent orgànicament durant la dècada següent i

superant el 2007. I aleshores va arribar la pandèmia. Curiosament, al contrari que amb el 2008, no només no es va aturar el mercat, sinó que el 2021 es van publicar 300 mangas més que el 2020. Amb el 2022 es van superar els 1.300 mangas publicats, als que podem sumar publicacions en català i en euskera. Això ha portat a parlar d'un «boom del manga» amb nous anuncis i noves editorials sorgint cada poc. Des del maig passat han sorgit tres noves editorials, inclosa una nord-americana, que s'uneixen a la publicació de manga. Tot i això, no totes les notícies són bones. Els preus no han deixat de pujar des de la pandèmia i l'Editorial Kodai, sorgida el 2019, tancava les portes aquest any. Durarà per sempre és boom del manga? Què passaria si es frena?

* Advocat, estudiant del Grau d'Història de la UIB